

Utrikesutskottets betänkande 2023/24:UU6

Det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse om förberedelserna och genomförandet av Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd det första halvåret 2023 till handlingarna.

Utskottet konstaterar att riksdagens partier har haft förståelse för den särskilda roll det innebär att utöva ordförandeskapet i rådet. Samarbetet med riksdagen och inte minst med EU-nämnden har möjliggjort för regeringen att som rådsordförande inta en mer flexibel position i förhållande till svenska ståndpunkter i syfte att främja överenskommelser i rådet. Utskottet framhåller att den sittande och den föregående regeringens arbete med att involvera utskotten har varit en väsentlig del i förberedelserna och genomförandet av ordförandeskapet.

I betänkandet berörs också riksdagens ansvar för det interparlamentariska samarbetet inom EU under ordförandeskapsperioden. Utskottet konstaterar att åtagandet för det nationella parlamentet i rådsordförandelandet att genomföra ordförandeskapets parlamentariska dimension är omfattande, krävande och givande.

Behandlade förslag

Skrivelse 2023/24:34 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens skrivelse.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Skrivelsen.....	15
<i>Bilaga 2</i>	
EU-nämndens yttrande 2023/24:EUN1y	16
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens information om det svenska EU-ordförandeskapet till riksdagens utskott	20
<i>Bilaga 4</i>	
Riksdagens ordförandeskapskonferenser	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens skrivelse

Riksdagen lägger skrivelse 2023/24:34 till handlingarna.

Stockholm den 15 februari 2024

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Magdalena Thuresson (M), Alexandra Völker (S), Markus Wiechel (SD), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M) och Johan Büser (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Den 9 november 2023 beslutade regeringen om skrivelse 2023/24:34 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023. Skrivelsen lämnades till riksdagen den 14 november 2023. Efter bordläggning följande dag hänvisade kammaren den 16 november skrivelsen till utrikesutskottet för beredning. Motionstiden löpte ut den 30 november 2023. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Efter att ha sonderat intresset bland de andra utskotten och EU-nämnden av att yttra sig över skrivelsen beslutade utskottet den 7 december 2023 att ge kulturutskottet och EU-nämnden möjlighet att yttra sig (prot. 2023/24:13). Kulturutskottet beslutade den 14 december 2023 att inte yttra sig över skrivelsen. EU-nämndens yttrande finns i bilaga 2 till detta betänkande.

Vid utskottets sammanträde den 28 mars 2023 lämnade EU-minister Jessika Roswall information om genomförandet av det svenska rådsordförandeskapet i halvtid. EU-ministern informerade även den 14 september 2023 utskottet om genomförandet efter att ordförandeskapet hade avslutats.

Information om förberedelserna för ordförandeskapet lämnades till utskottet den 13 april 2021 och den 3 mars, den 19 maj, den 16 juni, den 13 oktober, den 10 november och den 29 november 2022.

Utskottet fick information om den franska, tjeckiska och svenska ordförandeskapstrions arbete med rådets 18-månadersprogram vid sammanträdena den 29 april, den 23 september och den 16 november 2021.

I betänkandets bilaga 3 finns en sammanställning av samtliga tillfällen när regeringen informerat riksdagens utskott om förberedelserna och genomförandet av rådsordförandeskapet. Därutöver har ledamöter i EU-nämndens beredningsgrupp fått information om ordförandeskapet. Till EU-nämnden har regeringen också lämnat skriftlig information om två brev från statsministern till Europeiska rådets medlemmar om det svenska rådsordförandeskapets resultat, särskilt i fråga om migration och konkurrenskraft (dnr 2486-2022/23). Vidare har regeringen informerat riksdagen om ordförandeskapsförberedelserna muntligt i kammaren, bl.a. den 1 juni och den 14 december 2022, och i skrivelserna till riksdagen om verksamheten i EU under 2021 och 2022 (skr. 2021/22:115 och skr. 2022/23:115).

Bakgrund

Ordförandeskapet i EU:s ministerråd roterar var sjätte månad mellan medlemsstaterna, som samarbetar om utövandet av ordförandeskapet i grupper om tre. Sverige var ordförande i rådet från den 1 januari till den 30 juni 2023. Den svenska ordförandeskapsperioden avslutade det franska, tjeckiska och svenska

trioordförandeskapet, som inleddes den 1 januari 2022 och som utövats med ledning av det 18-månadersprogram för trioordförandeskapet som rådet godkände i december 2021 (rådets dokument 14441/21).

Sverige har utövat rådsordförandeskapet två gånger tidigare, första halvåret 2001 och andra halvåret 2009. Eftersom Lissabonfördraget börjat gälla sedan dess omfattade det roterande rådsordförandeskapet denna gång inte Europeiska rådet och rådskonstellationen för utrikes frågor, för vilka Lissabonfördraget anger att det ska finnas permanenta ordförande.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogör regeringen för förberedelserna, genomförandet och resultaten av det svenska rådsordförandeskapet det första halvåret 2023. I skrivelsen redogörs även för kostnaderna för ordförandeskapet.

Regeringen anger att ordförandeskapet har stärkt Sveriges roll i EU och att kunskap, erfarenheter och nätverk nu tas till vara i det fortsatta arbetet.

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelse 2023/24:34 till handlingarna.

Skrivelsen

Regeringen anger i skrivelsen att uppgiften som ordförande i rådet handlar om att agera i alla medlemsstaters intresse och att på ett professionellt sätt nå fram till överenskommelser. Utgångspunkten för regeringen var att ordförandena i rådets arbetsgrupper, de ständiga representanternas kommitté (Coreper) och ministerrådet skulle ha ansvar för och frihet att driva förhandlingarna framåt utifrån ordförandeskapsprogrammet och de ramar som regeringen fastställt. Regeringen bedömer att ordförandeskapet har stärkt Sveriges roll i EU och anger att kunskap, erfarenheter och nätverk nu tas till vara i det fortsatta arbetet.

Förberedelser

Av redogörelsen framgår att ordförandeskapsförberedelserna inleddes 2020. Organisationsmässigt gjordes tidsbegränsade personalförstärkningar av departementen, utlandsmyndigheterna och de särskilda ordförandeskapssekreterariaten för möten och kommunikation. Sammanlagt handlade det om ca 300 personer. I förberedelserna ingick också utbildningsinsatser för de anställda och beslut om utnämningen av ordförandena till de omkring 200 rådsarbetsgrupperna.

Arbetet med ordförandeskapets politiska inriktning inleddes våren 2021 med utformningen av rådets 18-månadersprogram tillsammans med de föregående franska och tjeckiska rådsordförandeskapen. Regeringen anger att 18-månadersprogrammet skapade förutsättningar för kontinuitet i EU:s arbete. Det lade också grunden för förberedelserna för det svenska ordförandeskapet genom att ge en överblick över vilka frågor som skulle stå på dagordningen.

Förutsättningarna för de svenska förberedelserna ändrades radikalt när Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina. Regeringen anger att det redan då stod klart att den viktigaste frågan för Sverige som ordförande skulle vara att behålla EU:s enighet i hanteringen av kriget och krigets konsekvenser.

I förberedelsearbetet informerade regeringen samtliga riksdagens utskott, liksom talmannen och gruppledarna. Information om förberedelserna lämnades även i riksdagens kammare. I kammaren presenterades också det svenska ordförandeskapsprogrammet. Programmet var inriktat på att göra EU

säkrare, grönnare och friare. Det innehöll fyra övergripande prioriteringar som hade förankrats i riksdagen:

- säkerhet – enighet
- konkurrenskraft
- grön omställning och energiomställning
- demokratiska värden och rättsstatens principer – vår grundval.

Resultat

I skrivelsen redovisas de huvudsakliga resultaten bland de totalt 339 beslut och överenskommelser som antogs under ordförandeskapsperioden. Regeringen framhåller att stödet till Ukraina var centralt och att enigheten om detta inom EU upprätthölls under det svenska ordförandeskapet. Det slöts också en enligt regeringen historisk uppgörelse om en mer restriktiv migrationspolitik med tydligare ansvarsfördelning, enhetligare asylprocess och stärkt kontroll av de yttre gränserna. Regeringen uppmärksammar även framsteg i kampen mot den gränsöverskridande organiserade brottsligheten och att det svenska ordförandeskapet slutförde förhandlingarna om klimatpaketet Fit for 55, som enligt regeringen ändrar spelplanen för klimatpolitiken.

Vidare framhåller regeringen att ordförandeskapet framgångsrikt verkat för att etablera en strategi för EU:s långsiktiga konkurrenskraft och produktivitet samt att en grund antagits för det fortsatta arbetet med att stärka den inre marknaden. Ordförandeskapet har också upprätthållit kontinuiteten i rådets årliga rättsstatsdialog och genomfört utfrågningar med Polen och Ungern i det s.k. artikel 7-förfarandet. Ordförandeskapet arrangerade också Stockholms-symposiet för att diskutera arbetet med att stärka demokratin och rättsstatens principer.

Andra frågor som regeringen anger som viktiga rör förbindelserna mellan EU och Storbritannien, förbindelserna mellan EU och USA samt framsteg i arbetet för jämställdhet, bl.a. genom EU:s anslutning till Istanbulkonventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet.

Mötesverksamhet

Ordförandeskapets mötesverksamhet omfattade enligt skrivelsen 144 möten i Sverige med sammanlagt 17 000 deltagare. Ordförandeskapets ambition var att skapa innovativa möten om viktiga frågor för Sverige, genomföra ordförandeskapet på ett professionellt och kostnadseffektivt sätt samt genomföra mötena i enlighet med den praxis som finns för ett EU-ordförandeskap.

För mötesverksamheten i Sverige avsattes en budget om 600 miljoner kronor. Det särskilda mötessekretariatet hade en budget om drygt 100 miljoner kronor fördelat över tre år. För att begränsa kostnaderna under den stigande inflationen användes en fast möteslokal nära Arlanda med intilliggande boende för majoriteten av mötena. Regeringen anger att denna helhetslösning för möten och logi underlättade arbetsflöden, minskade behovet av transporter,

gav säkerhetsmässiga fördelar och minimerade inverkan på trafik och allmänhet. Helhetslösningen gav enligt regeringen även klimat- och miljömässiga fördelar. Detaljer om ordförandeskapets möten i Sverige redovisas i skrivelsens bilaga 2.

Mötesverksamheten inom EU:s institutioner under det svenska ordförandeskapet omfattade bl.a. 3 möten på stats- och regeringschefs nivå, 37 rådsmöten, 80 Corepermöten och 2 225 möten i rådets arbetsgrupper. Ordförandeskapet representerade även rådet vid samtliga Europaparlamentets sessioner och deltog sammanlagt i 50 olika parlamentsdebatter. Detaljer om ordförandeskapets framträdanden i Europaparlamentet redovisas i skrivelsens bilaga 1.

Kostnader

Av skrivelsens kostnadsredogörelse framgår att riksdagen i budgeten för 2021 anvisade sammanlagt 1 250 miljoner kronor under tre år till Regeringskansliet för att förbereda och genomföra ordförandeskapet. Utöver detta finansierades ordförandeskapet genom medfinansiering från kommissionen och medel från anslaget för Regeringskansliets ordinarie verksamhet.

Vid fördelningen av ordförandeskapsmedel anger regeringen att inriktningen varit att skapa goda planeringsförutsättningar för verksamheten genom tidiga besked om resurser. I första hand har medel tilldelats aktiviteter som bedömts vara obligatoriska mot bakgrund av gällande regler, tidigare beslut, praxis och de frågor som var prioriterade för ordförandeskapet.

Prognosen är att kostnaderna för förberedelserna och genomförandet av ordförandeskapet ryms inom anvisade medel. Preliminärt beräknas särkostnaderna för ordförandeskapet uppgå till 1 130 miljoner kronor under 2021–2023. Drygt hälften har använts till mötesverksamheten och mötessekretariatet och omkring en tredjedel till förstärkning av departementen och vissa utlandsmyndigheter. Resterande medel har använts till förstärkt administration, kommunikationssatsningar och kompetensutveckling.

EU-nämndens yttrande

EU-nämnden redogör i sitt yttrande över regeringens skrivelse för hur regeringen informerade och samrådde med nämnden inför och under ordförandeskapet. I yttrandet beskrivs också EU-nämndens arbete som ordförande i det interparlamentariska samarbetsorganet Cosac.

Av yttrandet framgår att samarbetet med regeringen och Regeringskansliet fungerade tillfredsställande. EU-nämnden uppmärksammar särskilt att regeringen oftast levererade underlag inför samråden i god tid, att statsråden hade hög närvaro vid nämndens sammanträden och att de skriftliga samråden fungerade väl.

När det gäller samrådet anger EU-nämnden att frågan om hur Sveriges ståndpunkt som medlemsstat förhöll sig till Sveriges roll som ordförande i rådet, och hur regeringen uttryckte detta i kontakterna med nämnden, inled-

ningsvis gav upphov till upprepade diskussioner. Formuleringar av ståndpunkter som att Sverige stöder ordförandeskapets förslag eller att Sverige stöder ordförandeskapets hantering ledde till diskussioner om vad sådana ståndpunkter innebar för hur Sverige skulle agera i egenskap av ordförande vid rådsmötet och hur regeringen ställde sig till den aktuella sakfrågan.

Efter hand, konstaterar EU-nämnden, blev emellertid regeringens förslag till svenska ståndpunkter mer omfattande och tydligare i fråga om regeringens inställning till sakfrågorna, även om Sverige i egenskap av ordförande i allmänhet hade anledning att inta en mer flexibel position i rådet för att uppnå kompromisser som kunde accepteras av flertalet medlemsstater.

Ordförandeskapet i EU:s ministerråd

Enligt artikel 16.9 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska ordförandeskapet för andra rådskonstellationer än utrikes frågor innehas av medlemsstaternas företrädare i rådet på grundval av ett system med lika rotation på de villkor som Europeiska rådet beslutar om i enlighet med artikel 236 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Villkoren för det roterande rådsordförandeskapet anges i Europeiska rådets beslut 2009/881/EU om utövande av rådets ordförandeskap. Av artikel 1 i beslutet följer att rådsordförandeskapet ska innehas av på förhand bestämda grupper med tre medlemsstater under en period av 18 månader och att grupperna ska sättas samman genom jämlik rotation med hänsyn till medlemsstaternas olikartade karaktär och den geografiska jämvikten i unionen. Vidare framgår det att varje medlem i en grupp i tur och ordning ska vara ordförande i sex månader och att medlemmarna i en grupp kan besluta om alternativa arrangemang sinsemellan. Enligt artikel 2 omfattar det roterande ordförandeskapet normalt sett även Coreper och de olika rådskonstellationernas förberedande organ, med undantag för konstellationen utrikes frågor.

I rådets beslut 2009/908/EU fastställs genomförandeåtgärder för utövandet av rådets ordförandeskap. I beslutet anges indelningen av ordförandeskapen i turordningsgrupper om tre medlemsstater. Enligt turordningen som sträcker sig fram t.o.m. 2030 utövar Frankrike, Tjeckien och Sverige ordförandeskapet från januari 2022 t.o.m. juni 2023. Sverige är ordförande januari–juni 2023. I beslutet meddelas även bestämmelser för utövandet av ordförandeskapet i utrikesrådets förberedande organ. Dessutom anges vilka av rådets andra förberedande organ som ska ha en ständig ordförande.

Ordförandeskapets uppgifter anges i rådets arbetsordning (beslut 2009/937/EU). Inför ordförandeskapsperioden omfattar det bl.a. att enligt artikel 1.2 meddela datumen för rådets möten sju månader innan det berörda halvåret inleds. I artikel 2.6 anges vidare att varje ordförandeskapstrio ska utarbeta ett utkast till program för rådets verksamhet under ordförandeskaps-trions 18-månadersperiod och lägga fram detta 18-månadersprogram för godkännande av allmänna rådet senast en månad före den relevanta perioden.

Enligt artikel 2.7 ska ordförandeskapet senast en vecka innan ordförandehalvåret inleds även fastställa preliminära dagordningar för rådets sammanträden under det kommande halvåret.

Under ordförandeskapshalvåret är det ordförandens uppgift att enligt artikel 3.1 upprätta en preliminär dagordning för varje sammanträde som ska sändas till övriga rådsmedlemmar minst 14 dagar före sammanträdet. Vidare ska ordförandeskapet enligt artikel 20.1 se till att arbetsordningen tillämpas och sörja för att debatterna fortlöper på ett korrekt sätt, vilket omfattar alla lämpliga åtgärder som är nödvändiga för att på bästa sätt använda den tid som står till buds vid sammanträden. Av artikel 20.2 framgår att ordförandeskapet biträds av övriga medlemmar i ordförandeskapstrion och vid behov även av företräddaren för den medlemsstat som kommer att utöva nästa ordförandeskap. Detta innebär att någon av de biträdande medlemmarna på ordförandeskapets begäran ska träda in som ersättare, avlasta ordförandeskapet från vissa uppgifter och säkerställa kontinuiteten i rådets arbete. Ordförandeskapet företräder enligt artikel 26 rådet i Europaparlamentet och i dess utskott.

Riksdagens åtaganden under Sveriges ordförandeskapsperiod

De nationella parlamenten bidrar enligt artikel 12 i EU-fördraget till en väl fungerande union bl.a. genom att delta i det interparlamentariska samarbetet mellan de nationella parlamenten och med Europaparlamentet. Närmare bestämmelser om det interparlamentariska samarbetet finns i fördragets protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen. I protokollets artikel 9 anges att Europaparlamentet och de nationella parlamenten tillsammans ska bestämma hur ett effektivt och regelbundet interparlamentariskt samarbete ska organiseras och främjas inom unionen. I protokollets artikel 10 finns bestämmelser om en konferens mellan parlamentariska organ för EU-frågor (Cosac).

Enligt 7 kap. 14 a § riksdagsordningen deltar riksdagen i det interparlamentariska samarbetet inom EU genom utskottens och EU-nämndens ledamöter. Ett undantag från detta är delegationen till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol, vars ledamöter riksdagen väljer för varje valperiod i enlighet med 13 kap. 22 a § riksdagsordningen.

Det interparlamentariska samarbetet inom EU tar sitt huvudsakliga uttryck i olika konferenser och möten. Ansvaret för värd- och ordförandeskapet för dessa möten och konferenser vilar i hög grad på det nationella parlamentet i medlemsstaten som innehar det roterande rådsordförandeskapet. Under Sveriges ordförandeskapsperiod arrangerade riksdagen därför fem återkommande konferenser, varav en genomfördes i Europaparlamentets lokaler i Bryssel. Därutöver arrangerade riksdagen på eget initiativ tre tematiska konferenser. Inom ramen för riksdagens ordförandeskapsåtaganden genomfördes även det halvårsvisa mötet mellan Europaparlamentet och USA:s kongress i riksdagen. Det övergripande syftet med konferenserna är att föra samman ledamöter från EU-ländernas nationella parlament och Europaparlamentet för att diskutera

frågor av gemensamt intresse och utbyta erfarenheter i arbetet med EU-frågor. De återkommande konferenserna är

- Cosacs ordförandemöte och plenar
- Gusp/GSFP-konferensen om den gemensamma utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik
- SESS-konferensen om den ekonomiska politiken
- den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol (JPSG).

De tematiska konferenserna handlade om cirkulär bioekonomi, om utmaningar och möjligheter för EU:s framtida energiförsörjning och om demokratin i Europa. Översiktlig information om riksdagens ordförandeskapskonferenser finns i betänkandets bilaga 4.

Inför den egentliga ordförandeskapsperioden deltog riksdagen från den 1 juli 2022 i den s.k. trojkan (inte att förväxla med ordförandeskapstrion) som bl.a. ska främja kontinuitet inom det interparlamentariska EU-samarbetet. Trojkan består av parlamenten i det föregående, innevarande och kommande rådsordförandelandet samt Europaparlamentet. Riksdagens trojkaengagemang innefattade följaktligen även halvåret efter ordförandeskapsperioden och löpte ut den 31 december 2023.

Förberedelserna för riksdagens ordförandeskapsrelaterade aktiviteter inleddes under 2020. Mot bakgrund av en förstudie fattade riksdagsstyrelsen vid sitt möte den 14 oktober 2020 beslut om att talmanspresidiet och grupp-ledarna skulle ansvara för den politiska samordningen av riksdagens förberedelser och genomförande av det svenska EU-ordförandeskapet 2023 (dnr 182-2020/21). Denna grupp för politisk samordning hanterade den politiska förankringen av frågor om den övergripande inriktningen för riksdagens verksamhet i samband med det svenska EU-ordförandeskapet. Det gällde t.ex. att ange mål och ambitionsnivå för riksdagens ordförandeskapsuppgifter och att bestämma lokal och tidpunkt för de interparlamentariska mötena och teman för de tematiska konferenserna. Gruppen för politisk samordning hade också kontakt med regeringen för att ta emot information om regeringens planering för rådsordförandeskapet och för att diskutera övergripande frågor i ordförandeskapsförberedelserna i den mån detta inte hanterades inom ramen för det ordinarie arbetet i utskotten, EU-nämnden och kammaren. Under 2021 och 2022 hade gruppen för politisk samordning fyra möten med företrädare för regeringen.

Riksdagsdirektören fattade den 2 november 2020 beslut om att inrätta en samordningsfunktion för EU2023-arbetet i Riksdagsförvaltningen (dnr 182-2020/21). Samordningsfunktionen arbetade med den övergripande planeringen i alla delar och ansvarade för att identifiera frågor som krävde politisk samordning. I arbetet ingick att utarbeta en gemensam konferensmodell och en övergripande kommunikationsplan samt att etablera en projektorganisation till stöd för genomförandet av riksdagens ordförandeskapsuppgifter.

Som vägledning i förberedelserna och genomförandet av riksdagens ordförandeskapsrelaterade arbete angavs ledorden öppenhet, dynamik, jämställdhet och miljömedvetenhet.

Budgeten för riksdagens ordförandeskapsrelaterade aktiviteter bestämdes till 26 386 000 kronor fördelat på 2022 och 2023 (lönekostnader undantagna). Det totala utfallet var 15 799 704 kronor. Till detta kommer kostnader på sammanlagt 5 352 062 kronor för fyra och en halv förstärkningstjänst i Riksdagsförvaltningen. Den största kostnaden, en dryg fjärdedel av budgeten, gick till utgifter för tolkning vid konferenserna. Tolkningsutgifterna blev emellertid lägre än budgeterat till följd av ett nytt ramavtal från 2023. Detta tillsammans med ett lägre deltagarantal och färre konferensdagar än beräknat förklarar skillnaden mellan budget och utfall (Den parlamentariska dimensionen av det svenska EU-ordförandeskapet – Slutrapport om EU2023, dnr 749-2023/24).

Redogörelser för tidigare svenska rådsordförandeskap

Sverige har tidigare utövat ordförandeskapet i EU:s ministerråd första halvåret 2001 och andra halvåret 2009.

Regeringen redovisade ordförandeskapet det första halvåret 2001 för riksdagen i skrivelse 2001/02:105, som lämnades till riksdagen i mars 2002, samtidigt med regeringens årliga skrivelse om verksamheten i EU. Båda skrivelserna behandlades av utrikesutskottet i betänkande 2001/02:UU10.

Det svenska rådsordförandeskapet andra halvåret 2009 redovisades för riksdagen i skrivelse 2009/10:174, som lämnades till riksdagen i april 2010 och behandlades av utrikesutskottet i betänkande 2009/10:UU10, tillsammans med skrivelsen om verksamheten i EU under 2009.

Utskottets ställningstagande

Utskottet uppmärksammar att förutsättningarna för Sveriges tredje rådsordförandeskap skilde sig från de två tidigare i tre hänseenden. För det första har Lissabonfördraget trätt i kraft, vilket betydde att ordförandeskapet denna gång inte omfattade Europeiska rådet och rådet för utrikes frågor. För det andra låg ordförandeskapet i slutet av EU:s femåriga lagstiftningscykel, vilket betydde att en mängd lagstiftningsärenden låg för slutförhandlingar i rådet och mellan rådet och Europaparlamentet. För det tredje föregicks ordförandeskapsperioden av val till riksdagen, vilket innebar att förberedelserna behövde genomföras med hänsyn till olika tänkbara utfall i valet.

I ljuset av resultaten under ordförandeskapet inom de prioriterade områden som hade förankrats i riksdagen före valet kan utskottet konstatera att såväl den sittande som den föregående regeringen har kunnat samarbeta med samtliga riksdagens partier i förberedelserna och genomförandet av ordförandeuppgiften samt att överlämningen av ordförandeskapsförberedelserna mellan den avgående och den tillträdande regeringen efter valet har fungerat. Utskottet noterar regeringens bedömning att ordförandeskapet innebär att

Sveriges roll i EU har stärkts och att kunskap, erfarenheter och nätverk nu tas till vara i det fortsatta arbetet.

Bland ordförandeskapets resultat vill utskottet framhålla arbetet för att upprätthålla enigheten inom EU för ett kraftfullt stöd till Ukraina och utvidgade sanktioner mot Ryssland. Det är också värt att uppmärksamma att strategin för att stärka EU:s långsiktiga konkurrenskraft kunde lanseras efter ett förberedande arbete som kanske tog sitt första mer konkreta uttryck under hösten 2021, när den dåvarande regeringen bad kommissionen att utarbeta en handlingsplan för att fördjupa den inre marknaden för tjänster (rådets dokument 13283/21). Utskottet noterar också att förhandlingarna om Fit for 55-paketet, med bestämmelser på en rad områden av betydelse för att EU ska nå målet om minskade växthusgasutsläpp till 2030, slutfördes och att centrala frågor i rådsförhandlingen om EU:s nya asyl- och migrationspakt kunde lösas ut.

Dessa och andra resultat kan enligt utskottet tyda på att regeringen med utgångspunkt i en svensk ståndpunkt kunnat inta en mer flexibel position i syfte att främja överenskommelser i rådet. Detta skulle enligt utskottet inte ha varit möjligt utan samarbetet med riksdagen och inte minst med EU-nämnden där regeringen får sitt mandat inför rådsmötena. Det har funnits en förståelse bland riksdagens partier för den särskilda roll som det innebär att utöva ordförandeskapet i rådet, och det framgår också av EU-nämndens yttrande att nämndens samarbete med regeringen och Regeringskansliet under ordförandeskapet överlag fungerat tillfredsställande. I anslutning till detta noterar emellertid utskottet den principiella fråga som enligt EU-nämndens yttrande inledningsvis fanns om förhållandet mellan Sveriges ståndpunkt som medlemsstat och regeringens agerande i egenskap av rådsordförande. Utskottet konstaterar att denna frågeställning har beskrivits av EU-nämnden även i yttranden över redogörelserna till riksdagen för Sveriges tidigare rådsordförandeskap (yttr. 2001/02:EUN2y och yttr. 2009/10:EUN1y). Det finns anledning att aktualisera denna fråga inför förberedelserna av nästa svenska rådsordförandeskap.

Utskottet delar EU-nämndens erfarenhet av att samarbetet med den sittande och den föregående regeringen fungerat tillfredsställande. Det gäller inte minst samarbetet med EU-ministrarna Hans Dahlgren och Jessika Roswall. I detta sammanhang uppmärksammar utskottet informationen till riksdagens utskott inför och under ordförandeskapet, som redovisas i betänkandets bilaga 3. Till det kan nämnas den ordförandeskapsinformation som tillhandahållits i kammaren och andra riksdagssammanhang. Enligt utskottet har den sittande och den föregående regeringens arbete med att involvera utskotten varit en väsentlig del i förberedelserna och genomförandet av ordförandeskapet.

Utskottet vill i anslutning till sin behandling av regeringens skrivelse uppmärksamma de olika ordförandeskapsanknutna evenemang som riksdagen genomförde under ordförandeskapsperioden inom ramen för det interparlamentariska samarbetet inom EU. Som framgår av betänkandets bilaga 4

genomförde riksdagen tio konferenser med deltagare från de nationella parlamenten i medlemsstaterna, kandidatländerna och andra europeiska länder samt Europaparlamentet. Sammanlagt engagerades ett hundratal inledningstalare och paneldeltagare för konferenserna, bl.a. statsråd och andra regeringsföreträdare, vilket bidrog till diskussionernas relevans och till att de tillresta parlamentarikerna fick behållning av konferenserna, som fick en vidare spridning genom att de sändes via webb-tv.

Utrikesutskottets bidrag till konferensprogrammet bestod främst i den halvårsvisa konferensen om den gemensamma utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken, som arrangerades tillsammans med försvarsutskottet i plenisalen den 2–3 mars 2023 med ca 140 deltagande parlamentariker och med inledningstalare även från den förra regeringen. Konferensen sammanfattades i ett gemensamt uttalande av de två konferensordförandena från riksdagen och Europaparlamentet. I uttalandet betonades på initiativ av riksdagens konferensdelegation bl.a. vikten av ansvarsutkrävande för Rysslands aggressionsbrott mot Ukraina och att EU växlar upp arbetet med att ta frysta och immobiliserade ryska tillgångar i anspråk för att finansiera Ukrainas återuppbyggnad. Rysslands krig mot Ukraina och frågan om de ryska tillgångarna behandlades även vid Cosacs plenarmöte den 14–16 maj, som framgår av EU-nämndens yttrande, och vid det halvårsvisa mötet mellan Europaparlamentet och den amerikanska kongressen, som utrikesutskottet stod värd för i slutet av ordförandeskapsperioden. När det i övrigt gäller riksdagens ordförandeskapskonferenser hänvisar utskottet till betänkandets bakgrundsavsnitt om riksdagens åtaganden under Sveriges ordförandeskapsperiod, till betänkandets bilaga 4 och till riksdagens särskilda webbplats för den parlamentariska dimensionen av Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd (parleu2023.riksdagen.se).

Utskottet kan mot bakgrund av de egna erfarenheterna konstatera att åtagandet för det nationella parlamentet i rådsordförandelandet att genomföra ordförandeskapets parlamentariska dimension är omfattande, krävande och givande. Utskottet uppfattar att denna erfarenhet delas av de andra riksdagsorgan som arrangerade konferenser och även av riksdagen som helhet.

Utskottet föreslår med detta att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2023/24:34 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023.

BILAGA 2

EU-nämndens yttrande 2023/24:EUN1y

Redogörelse för det svenska
ordförandeskapet i Europeiska unionens
råd första halvåret 2023
(skr. 2023/24:34)

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 7 december 2023 att ge EU-nämnden tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2023/24:34 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023.

EU-nämndens överväganden

Regeringens skrivelse

I skrivelsen om det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023 redogör regeringen för hur ordförandeskapet förbereddes inom Regeringskansliet, hur det genomfördes och de viktigaste resultat som uppnått utifrån ordförandeskapets prioriteringar. Skrivelsen innehåller även en kostnadsredogörelse.

Det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd första halvåret 2023

I skrivelsen redogörs först för hur ordförandeskapet förbereddes, inklusive arbetet med 18-månadersprogrammet liksom det svenska ordförandeskapsprogrammet. Därefter redogörs för de huvudsakliga resultaten av ordförandeskapet, uppdelat efter ordförandeskapets fyra övergripande prioriteringar (säkerhet – enighet, konkurrenskraft, grön omställning och energiomställning samt demokratiska värden och rättsstatsprinciper – vår grundval). Slutligen redogörs för mötesverksamheten i Sverige samt i ministerrådet och Europaparlamentet, kommunikationen under ordförandeskapet och kostnaderna för ordförandeskapet.

Sverige ingick i en triol tillsammans med Frankrike (ordförande våren 2022) och Tjeckien (ordförande hösten 2022) och det framgår av skrivelsen att kontakterna med Frankrike och Tjeckien inleddes under våren 2021 inför arbetet att tillsammans anta ett 18-månadersprogram.

Programmet fastställdes av trioländerna i början av december 2021 och godkändes av rådet den 14 december 2021. Regeringen samrådde med EU-nämnden den 13 december 2021 inför detta beslut.

Arbetet med det svenska ordförandeskapsprogrammet inleddes under hösten 2021 och intensifierades under 2022. Förutsättningarna för ordförandeskapet ändrades radikalt efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina i februari 2022. Det stod redan från början klart att den viktigaste frågan för det svenska ordförandeskapet skulle bli att behålla enighet kring EU:s hantering av kriget i Ukraina samt hanteringen av konsekvenserna för EU. Statsminister Ulf Kristersson informerade riksdagen om regeringens prioriteringar och ordförandeskapsprogram den 14 december 2022. EU-nämnden fick i januari 2023 informell information av EU-minister Jessika Roswall om arbetet under ordförandeskapet inom ramen för EU-nämndens särskilda beredningsgrupp vari företrädare för samtliga riksdagspartier ingick.

EU-nämnden konstaterar att regeringen även under detta svenska ordförandeskap samrådde med och informerade nämnden om verksamheten under ordförandeskapet samt att samarbetet mellan regeringen och Regeringskansliet å ena sidan och EU-nämnden å andra sidan fungerade på ett tillfredsställande sätt. EU-nämnden vill särskilt uppmärksamma att underlag inför

samråden oftast levererades i god tid och att det var hög närvaro av statsråd på EU-nämndens möten. Regeringen samrådde också skriftligt med nämnden under ordförandeskapet. De skriftliga samråden fungerade väl.

En fråga som inledningsvis gav upphov till upprepade diskussioner var hur Sveriges ståndpunkt som medlemsstat förhöll sig till Sveriges roll som ordförande i rådet och hur regeringen uttryckte detta i kontakterna med nämnden. Liksom under de tidigare svenska ordförandeskapen 2001 och 2009 förekom formuleringar med innebörden att Sverige stöder ordförandeskapets förslag eller hantering i det underlag som regeringen överlämnade inför samråden. Diskussioner uppstod kring vad dessa formuleringar betydde när det gällde hur Sverige skulle agera i egenskap av ordförande på rådsmötet samt vad dessa ståndpunkter innebar när det gällde hur regeringen ställde sig till aktuell sakfråga.

Ståndpunkterna blev vartefter både mer omfattande och tydligare när det gällde hur regeringen ställde sig till olika sakfrågor, även om Sverige vid aktuellt rådsmöte i egenskap av ordförande i allmänhet fick anledning att inta en mer flexibel position i syfte att uppnå kompromisser som kunde accepteras av flertalet medlemsländer.

Det svenska ordförandeskapet innebar för EU-nämnden även att vara ordförande i Cosac, konferensen mellan parlamentariska organ för EU-frågor. Redan under våren 2022 intensifierades arbetet med Cosacförberedelser i och med att Sverige var del av den s.k. trojkan fr.o.m. den 1 januari 2022. Detta innebar att förberedelser på politisk nivå inleddes med den nämnd som fanns innan valet till riksdagen i september 2022.

Under Sveriges ordförandeskap var EU-nämnden inom ramen för Cosac värd för två möten som arrangerades i riksdagen samt ett digitalt möte. Den 29–30 januari 2023 hölls ett möte på ordförandenivå, med deltagande av EU-minister Jessika Roswall och EU-kommissionär Ylva Johansson. Ämnen som togs upp på mötet var en presentation av det svenska ordförandeskapets prioriteringar samt organiserad brottslighet.

Den 30 mars 2023 hölls ett digitalt möte på ordförandenivå med EU-kommissionär Ylva Johansson på temat korruption.

Den 14–16 maj 2023 hölls det ordinarie Cosacmötet i plenum, med deltagande av Hennes Kungliga Höghet kronprinsessan Victoria, EU-minister Jessika Roswall, Salvatore de Meo (ordförande i ”utskottet för konstitutionella frågor”, Europaparlamentet) Othmar Karas (förste vice talman i Europaparlamentet), Kerstin Jorna (generaldirektör för generaldirektoratet för inre marknaden, industri, entreprenörskap och små och medelstora företag), Anna Stelling (chef för internationella och EU-frågor, Svenskt Näringsliv), Therese Svanström (ordförande för TCO), Heléne Fritzon (ledamot i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, Europaparlamentet), Daniel Mes (tjänsteman vid kommissionär Frans Timmermans kabinett), Johan Kuylenstierna (generaldirektör, Formas), Anders Ahnlid (ordförande för arbetsgruppen för användning av frysta och immobiliserade tillgångar för att stödja Ukrainas återuppbyggnad) och Jean-Erik de Zagon (chef för Europeiska

investeringsbankens representation i Ukraina). Ämnen som togs upp på mötet var det svenska ordförandeskapet, den inre marknaden 30 år, mot en grön omställning samt Ukraina, vilka stämde väl överens med det svenska ordförandeskapets prioriteringar.

Stockholm den 19 januari 2024

På EU-nämndens vägnar

Hans Wallmark (M)

EU-nämnden ordförande

Följande ledamöter har deltagit i beslutet:

Matilda Ernkran (S), Martin Kinnunen (SD), Jytte Guteland (S), Mathias Tegnér (S), Magnus Berntsson (KD), Anna Lasses (C), Leonid Yurkovskiy (SD), Rebecka Le Moine (MP), Elin Nilsson (L), Arin Karapet (S), Daniel Riazat (V), Staffan Eklöf (SD), Rasmus Giertz (SD), Markus Selin (S), Linnea Wickman (S), Johanna Hornberger (M), Mariya Voyvodova (S)

BILAGA 3

Regeringens information om det svenska EU-ordförandeskapet till riksdagens utskott

Information om EU-ordförandeskapet riksmötena 2020/21–2023/24

Datum	Utskott	Rubrik	Protokoll
2021-04-13	UU	Inför Sveriges kommande EU-ordförandeskap	2020/21:28
2021-04-29	UU	18-månadersprogrammet inför Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd	2020/21:31
2021-09-16	NU	Det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:1
2021-09-21	CU	Information inför Sveriges ordförandeskap 2023	2021/22:2
2021-09-21	TU	Det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:2
2021-09-21	MJU	Kort information inför det svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:2
2021-09-21	AU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:1
2021-09-23	UU	EU:s 18-månadersprogram	2021/22:1
2021-09-23	SfU	Förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet våren 2023	2021/22:1
2021-09-23	NU	Information inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:3
2021-09-28	SoU	Aktuella EU-frågor inklusive förberedelser inför det svenska ordförandeskapet i EU 2023	2021/22:4
2021-10-07	FiU	Aktuella EU-frågor under hösten inklusive Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:6
2021-10-12	TU	Det svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:3
2021-10-12	MJU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:8
2021-10-28	NU	Inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:10
2021-11-11	FöU	Inför det svenska ordförandeskapet och ordförandeskapstrions 18-månadersprogram	2021/22:8
2021-11-16	UU	18-månadersprogrammet	2021/22:10
2021-11-30	SfU	Inför det svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:12
2021-11-30	UbU	EU-information om Utbildningsdepartementets arbete inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2021/22:12
2021-11-30	AU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023: 18-månadersprogrammet och triodeklarationen om jämställdhet	2021/22:12
2021-12-02	SfU	Inför det svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:13
2022-01-13	MJU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:25
2022-02-22	KrU	Kulturdepartementets planering inför det svenska ordförandeskapet i EU	2021/22:17
2022-02-22	MJU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:33
2022-03-01	CU	Information om förberedelsearbetet inför Sveriges EU-ordförandeskap 2023	2021/22:19
2022-03-01	SfU	Informationsutbyte inför Sveriges EU-ordförandeskap	2021/22:24

2022-03-03	UU	Förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet i EU	2021/22:25
2022-03-15	SoU	Aktuella EU-frågor inklusive förberedelser inför det svenska ordförandeskapet i EU 2023	2021/22:40
2022-03-15	AU	Förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i EU	2021/22:23
2022-03-17	CU	Information inför Sveriges EU-ordförandeskap 2023	2021/22:20
2022-03-29	TU	Information från Infrastrukturerdepartementet med anledning av Sveriges EU-ordförandeskap	2021/22:24
2022-03-31	NU	Det svenska ordförandeskapet våren 2023	2021/22:32
2022-04-07	FiU	Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2021/22:56
2022-04-28	TU	Information om förberedelser inför Sveriges EU-ordförandeskap	2021/22:28
2022-05-12	FöU	Information av Försvarsdepartementet om regeringens förberedelser inför Sveriges ordförandeskap i EU 2023 och om de svenska prioriteringarna inom utskottets beredningsområde	2021/22:34
2022-05-19	UU	Förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet i EU 2023	2021/22:38
2022-05-19	NU	Information inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2021/22:44
2022-05-31	SoU	Aktuella EU-frågor inklusive förberedelser inför det svenska ordförandeskapet i EU 2023	2021/22:57
2022-05-31	AU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2021/22:33
2022-06-14	FiU	Inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2021/22:72
2022-06-16	UU	Utrikes- respektive utvecklingspolitiska prioriteringar EU23	2021/22:43
2022-10-25	AU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2022/23:3
2022-10-27	SoU	Det svenska ordförandeskapet i EU 2023	2022/23:6
2022-11-10	JuU	Sveriges EU-ordförandeskap 2023	2022/23:6
2022-11-10	UU	Inför ordförandeskapet	2022/23:9
2022-11-10	SfU	Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd 2023	2022/23:6
2022-11-10	MJU	Information om Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2022/23:8
2022-11-15	UbU	Allmän information inför det svenska ordförandeskapet, forskning och rymd samt information om det svenska ordförandeskapets prioriteringar på utbildningsområdet	2022/23:9
2022-11-17	SfU	Information inför det svenska ordförandeskapet	2022/23:8
2022-11-17	MJU	Information om Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2022/23:10
2022-11-17	NU	Information inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2022/23:9
2022-11-24	NU	Information inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2022/23:11
2022-11-29	CU	Aktuella frågor inför Sveriges ordförandeskap	2022/23:7
2022-11-29	UU	Inför Sveriges ordförandeskap i EU	2022/23:15

2022-12-01	FiU	Inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023 samt information inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023 inom finansmarknadsfrågor	2022/23:17
2022-12-06	KU	Aktuella EU-frågor och det svenska ordförandeskapet	2022/23:15
2022-12-06	CU	Aktuella frågor inför Sveriges ordförandeskap	2022/23:8
2022-12-13	CU	Pågående förhandlingar och nya förslag inför Sveriges ordförandeskap	2022/23:10
2022-12-15	SkU	Aktuella EU-frågor och Sveriges ordförandeskap i EU	2022/23:14
2022-12-15	JuU	Information om Sveriges EU-ordförandeskap 2023	2022/23:11
2022-12-15	TU	Information från Infrastrukturdepartementet inför svenska ordförandeskapet	2022/23:12
2022-12-15	NU	Information inför det kommande svenska ordförandeskapet 2023	2022/23:16
2022-12-20	AU	Sveriges ordförandeskap i EU våren 2023	2022/23:12
2023-01-31	SoU	Aktuella EU-frågor inklusive Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2022/23:18
2023-01-31	KrU	Information om prioriteringar för ordförandeskapet	2022/23:17
2023-01-31	MJU	Information om avslutat tjeckiskt och nytt svenskt ordförandeskap	2022/23:22
2023-02-07	KrU	Information om EU-frågor inklusive ordförandeskapet	2022/23:18
2023-02-07	TU	Digitaliseringsfrågorna under det svenska ordförandeskapet	2022/23:14
2023-02-21	FiU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2022/23:34
2023-02-23	SfU	Det svenska EU-ordförandeskapet och arbetet på utskottets område	2022/23:19
2023-02-23	UbU	Aktuella frågor och möten om utbildningsfrågor under det svenska ordförandeskapet	2022/23:25
2023-03-16	KU	Kulturdepartementets aktuella EU-frågor under det svenska ordförandeskapet	2022/23:34
2023-03-23	KrU	Aktuella EU-frågor inför ministerrådsmötet och ordförandeskapet	2022/23:24
2023-03-28	FiU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023 och Sveriges ordförandeskap i EU 2023 inom finansmarknadsfrågor	2022/23:43
2023-03-28	UU	EU-ordförandeskapet	2022/23:33
2023-03-30	SkU	Aktuella EU-frågor inklusive ordförandeskapsarbetet	2022/23:24
2023-04-13	MJU	Information om Sveriges ordförandeskap i EU	2022/23:36
2023-04-25	NU	Svenska ordförandeskapet 2023	2022/23:31
2023-05-02	KrU	Möten och konferenser (ungdom och idrott) under ordförandeskapet samt inför ministerrådsmötet	2022/23:29
2023-05-09	FiU	Sveriges ordförandeskap i EU 2023 och Sveriges ordförandeskap i EU 2023 inom finansmarknadsfrågor	2022/23:49
2023-05-09	NU	Svenska ordförandeskapet 2023	2022/23:34

2023-06-13	FiU	Sveriges ordförandeskap i EU inom finansmarknads- frågor	2022/23:55
2023-09-14	JuU	Information från regeringen om resultatet av det svenska EU-ordförandeskapet	2023/24:1
2023-09-14	UU	Sveriges ordförandeskap i EU	2023/24:1
2023-09-14	MJU	Information om avslutat svenskt och nytt spanskt ordförandeskap	2023/24:1
2023-09-19	AU	Aktuella EU-frågor inklusive Sveriges ordförandeskap i EU 2023	2023/24:2
2023-09-28	FiU	Summering av Sveriges ordförandeskap i EU	2023/24:7
2023-09-28	FöU	Svenska ordförandeskapet	2023/24:2
2023-10-05	SkU	Summering av Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd	2023/24:4

Källa: Den parlamentariska dimensionen av det svenska EU-ordförandeskapet – Slutrapport om EU2023 (dnr 749-2023/24).

BILAGA 4

Riksdagens ordförandeskapskonferenser

Cosacs ordförandemöte

Datum: 29–30 januari 2023

Riksdagsorgan: EU-nämnden

Plats: Riksdagen

Teman:

- Vad kan EU göra mot organiserad brottslighet?
- Det svenska ordförandeskapets prioriteringar

Antal deltagare: cirka 60 ledamöter

Konferens om cirkulär bioekonomi: Vägen till ett mer innovativt, resurseffektivt och konkurrenskraftigt Europa

Datum: 20 februari 2023

Riksdagsorgan: Miljö- och jordbruksutskottet

Plats: Digitalt

Teman:

- Bioekonomins roll i genomförandet av den gröna given
- Policyinnovationer från olika bioekonomisektorer
- Cirkulära affärsmodeller bortom testbädden
- Vilka är nästa steg för att utveckla den cirkulära bioekonomin i Europa?

Antal deltagare: cirka 50 ledamöter

Konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning (SESS)

Datum: 27–28 februari 2023

Riksdagsorgan: Finansutskottet och skatteutskottet

Plats: Europaparlamentet (Bryssel)

Teman:

- Ekonomiska och sociala utmaningar i geopolitiskt osäkra tider
- Hög inflation: Problemet med att hitta de rätta politiska genvägar
- Betydelsen av minskad användning av kontanter – exemplet digitala valutor
- Socioekonomiska konsekvenser av hög inflation och höga energipriser och åtgärder för att hantera detta, med fokus på utsatta konsumenter
- Ytterligare integration av den sociala dimensionen i översynen av EU:s ekonomiska och finansiella ramverk

- Klimatförändringar, energi, inflation: vilken roll ska den fleråriga budgetramen och egna medel ha, och hur kan synergieffekter med nationella åtgärder bäst skapas?
- Stöd till Ukraina – budgetkris på EU-nivå och nationell nivå, samt parlamentens roll
- Översyn av EU:s ramverk för ekonomisk styrning
- Distansarbete inom EU – finansiella utmaningar

Antal deltagare: cirka 110 ledamöter (och ett okänt antal Europaparlamentariker)

Konferensen för utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik (Gusp/GSFP)

Datum: 2–3 mars 2023

Riksdagsorgan: Utrikesutskottet och försvarsutskottet

Plats: Riksdagen

Teman:

- Rysslands aggression mot Ukraina
- EU:s strategiska kompass för säkerhet och försvar – Möjligheter och utmaningar
- Arktis
- Aktuella prioriteringar för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken

Antal deltagare: cirka 140 ledamöter

Möte i den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol (JPSG)

Datum: 26–27 mars 2023

Riksdagsorgan: Riksdagens JPSG-delegation

Plats: Riksdagen

Teman:

- Kampen mot organiserad brottslighet
- Europols verksamhet oktober 2022–mars 2023
- Rapport från Europeiska datatillsynsmannen
- Det svenska ordförandeskapets prioriteringar på området inre säkerhet
- Europols operativa stöd till medlemsstaterna
- Kampen mot människohandel

Antal deltagare: cirka 70 ledamöter

Cosacs informella ordförandemöte

Datum: 30 mars 2023

Riksdagsorgan: EU-nämnden

Plats: Digitalt

Tema:

- Vad kan ytterligare göras nationellt och på EU-nivå i syfte att förebygga och bekämpa korruption?

Antal deltagare: cirka 20 ledamöter

Konferens om utmaningar och möjligheter för EU:s framtida energiförsörjning

Datum: 23–24 april 2023

Riksdagsorgan: Näringsutskottet

Plats: Riksdagen

Teman:

- Försörjningstrygghet och utmaningar för energimarknaderna i skuggan av en orolig omvärld
- Hållbar forskning, utveckling och innovation som en lösning på EU:s energiotmaningar

Antal deltagare: cirka 80 ledamöter

Cosacs plenarmöte

Datum: 14–16 maj 2023

Riksdagsorgan: EU-nämnden

Plats: Riksdagen

Teman:

- Det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd
- Inre marknaden 30 år
- Mot en grön omställning
- Ukraina

Antal deltagare: cirka 140 ledamöter

Transatlantiska dialogen mellan lagstiftare (EU–US TLD)

Datum: 16–17 juni 2023

Riksdagsorgan: Utrikesutskottet

Plats: Riksdagen

Teman:

- Geopolitik och handel
- Transatlantiskt samarbete i stödet till Ukraina och om sanktioner
- Säkerhet och stabilitet i den indopacifiska regionen
- Natos utvidgning och samarbetet mellan Nato och EU
- Handelsrelationerna mellan USA och EU

Antal deltagare: cirka 25 ledamöter

Konferens om demokratin i Europa

Datum: 18–19 juni 2023

Riksdagsorgan: Konstitutionsutskottet

Plats: Riksdagen

Teman:

- Vikten av att värna det demokratiska samtalet och parlamentens betydelse
- Vikten av att värna domstolars oberoende och tilliten till samhällets institutioner

Antal deltagare: cirka 50 ledamöter